

verder bouwen aan **Smallingerland**

Verkiezingsprogramma VVD Smallingerland

“Wij zijn ervan overtuigd dat het menselijk individu zo vrij mogelijk moet zijn en dat de creativiteit van vrije en verantwoordelijke mensen de maatschappelijke vooruitgang bevordert.”

Verkiezingsprogramma
VVD Smallingerland 2026

Wat we willen:

- Een evenwichtige begroting zonder lastenverhoging.
- Geen OZB-verhoging boven inflatie.
- Geen begrotingstekorten afwentelen op de volgende jaren.

Hoe we dat doen:

- Uitgaven in evenwicht met de inkomsten.
- Alleen investeren waar het rendement zichtbaar is.
- Kritisch zijn op de effectiviteit van de uitgaven.

Wat we al bereikt hebben:

- OZB is niet verhoogd in de afgelopen vier jaar boven de inflatie.
- Grip gehouden op de uitgaven ondanks grote druk op de financiële middelen vanwege minder geld van het Rijk.

Ontwikkelingen/ Financiën

‘Gemeenten zijn de spil in de uitvoering van een aantal grote transitie. Naast de normale beleidsuitvoering zijn er uitdagingen in het sociaal domein. Daarnaast hebben we te maken met een woningtekort, de energietransitie, klimaatadaptatie en de stikstofcrisis. Als de gemeente een energietransitie wil realiseren, of de woningbouw wil stimuleren, dan zijn daar ook de financiële middelen voor nodig. Gemeenten moeten bijvoorbeeld gronduitgifte financieren en die zijn vaak niet of minder winstgevend zonder veel koopwoningen.’

Evenwicht in uitgaven en inkomsten is essentieel voor een gezonde financiële situatie! Niet meer uitgeven dan het (landelijk) budget voor de betreffende taak. Dit betekent werken aan herstel van evenwicht in uitgaven en inkomsten. Pas dan is er ruimte om nieuwe ontwikkelingen op te pakken. Het verhogen van de belastingen voor de inwoners en bedrijven is geen structurele oplossing om de tekorten van de gemeente op te lossen. De middeninkomens (politieagenten, leerkrachten, zorgpersoneel) hebben het al moeilijk genoeg. Een verhoging van de OZB boven de inflatiecorrectie is voor de VVD dan ook geen gesprekspunt.

Wat we willen:

- Een sterk ondernemersklimaat.
- Minder regels en meer ruimte voor initiatieven.
- Meer kansen voor vakmensen en kenniswerkers.
- Een goede infrastructuur zoals de Lelylijn.

Hoe we dat doen:

- Eén ondernemersloket.
- Snellere vergunningverlening.
- Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt verbeteren.

Wat we al bereikt hebben:

- Betere dienstverlening aan ondernemers.
- Extra inzet op campusontwikkeling (samenwerking onderwijs, bedrijven en gemeente) en innovatieclusters.

Werkgelegenheid

Voor de verdere ontwikkeling van de economische clusters waaronder Innovatiecluster Drachten, zijn kenniswerkers en vakmensen cruciaal. Om de aantrekkelijkheid van Noordelijk Nederland en daarmee Smallerland als woon- en werkplaats verder te versterken, is een belangrijke factor de aanwezigheid van banen en woonruimte. Een reële kans op een baan en ruimte om te ondernemen is de grootste succesfactor voor een gelukkig(er) leven. Ook minder regels en een ondernemersloket kunnen hier aan bijdragen.

Het werkloosheidscijfer is de laatste jaren gedaald door economische en demografische ontwikkelingen. Voor de komende jaren is het de uitdaging om te zorgen voor voldoende arbeidskrachten in bijvoorbeeld de zorg. De invloed van de gemeente is beperkt maar het aanbod van voldoende en geschikte woningen realiseren helpt. De infrastructuur in Smallerland ligt er over het algemeen goed bij. Dit moet wel zo blijven. Dit geldt voor zowel fietsverbindingen maar ook voor het openbaar vervoer.

Met betrekking tot de plannen voor de aanleg van de Lelylijn stelt de VVD dat de gemeente hierin een actieve rol dient te spelen.

Wat we willen:

- Betaalbare en haalbare energietransitie, mét draagvlak.
- Zonnepanelen voornamelijk op daken.
- Een toekomstbestendig energienetwerk.

Hoe we dat doen:

- Lokale initiatieven ondersteunen.
- Samenwerking met netbeheerder versterken.
- Energiebesparing stimuleren in plaats van opleggen.

Wat we al bereikt hebben:

- Extra zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen.
- Duurzaamheidsfonds benut voor haalbare projecten.

Duurzaamheid en Klimaat

Veel mensen willen in hun dorp en wijk op een andere manier met energie, milieu en duurzaamheid omgaan. Wij willen dat de gemeente hier samen met de inwoners invulling aan geeft. Een meer duurzame samenleving biedt kansen voor innovatie. De overgang dient wel haalbaar en betaalbaar te zijn. De VVD is van mening dat zonnepanelen eerst zoveel mogelijk op daken geplaatst moeten worden.

De VVD vindt dat voor de inwoners een aantal aspecten van belang zijn:

- Betrouwbare energielevering is essentieel
- Het elektriciteitsnetwerk moet worden aangepast naar de toekomstige behoefte
- Betaalbare en haalbare overgang naar andere energiebronnen
- Betrokkenheid en draagvlak is bepalend voor de acceptatie

Wat we willen:

- Veilige dorpen en wijken voor iedereen.
- Veilige schoolroutes en uitgaansgebieden.
- Handhaving zichtbaar en actief.

Hoe we dat doen:

- Meer handhavers en voldoende politie voor buurtpreventie.
- Investeren in verlichting, overzicht en inrichting van de openbare ruimte.
- stimuleren van de oprichting en het gebruik van “buurtapp’s”.

Wat we al bereikt hebben:

- Meer inzet van boa’s.
- Meer aandacht voor overlastlocaties, zoals het centrum, in samenwerking met handhaving en de politie.

Veiligheid

Iedereen moet zich zowel thuis als op straat veilig kunnen voelen. Het moet normaal zijn dat kinderen veilig naar school en volwassenen naar hun werk kunnen fietsen. Ook is het van belang dat iedereen na het ‘stappen’ met een veilig gevoel naar huis kan. Hiervoor is voldoende ‘blauw’ op straat en toezicht en handhaving van groot belang. Ook valt er door middel van buurtpreventie een positief effect op de veiligheid te bereiken.

De VVD vindt dat dit een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk beleid is.

Wonen

Wat we willen:

- Meer betaalbare woningen voor starters, gezinnen en ouderen.
- Bouwen in dorpen én stad Drachten.
- Ruimte voor in- en uitbreiding.
- Meer ruimte voor mantelzorgwoningen.

Hoe we dat doen:

- Versnellen van woningbouwprocedures.
- Investeren in een gemeentelijk woonfonds.
- Samenwerking met ontwikkelaars op basis van prestatieafspraken.

Wat we al bereikt hebben:

- Meer dan 850 woningen toegevoegd.
- Woonfonds opgezet om projecten van de grond te krijgen.

Noordelijk Nederland, waaronder Smallingerland, kenmerkt zich door de goede kwaliteit van de leefomgeving. De lucht is hier een stuk schoner dan in vele andere delen van Nederland. Hier kun je relatief goedkoop en ruim wonen, in een prachtig landschap met cultuurrijk (boeren)land en waardevolle natuurgebieden.

De hoge kwaliteit van de leefomgeving in Noordelijk Nederland biedt de mogelijkheid om een extra bijdrage te leveren aan de nationale woningbouwopgave. Landelijk is het tekort inmiddels opgelopen tot ruim 390.000 woningen. Zowel in de huur- als koopsector zijn weinig betaalbare woningen beschikbaar. Smallingerland kan hieraan eveneens een bijdrage leveren. Gezien de doorlooptijd is het belangrijk dat de gemeente komt tot het realiseren van voldoende woningen voor de komende jaren. De VVD is voorstander dat dit zowel in Drachten, maar ook in de omliggende dorpen gerealiseerd gaat worden. Door het eerder en ruimer toestaan van mantelzorgwoningen kan de doorstroming worden bevorderd. Tevens zal, voor Drachten zeker, de realisatie zowel uit inbreiding als mede uitbreiding moeten liggen.

Wat we willen:

- Sterke dorpen, groen en ruimte om te bewegen.
- Meer fietspaden, camperplekken en recreatieve voorzieningen.

Hoe we dat doen:

- Onderhoud van voorzieningen op orde houden.
- Toegankelijke recreatie faciliteren.

Wat we al bereikt hebben:

- Uitvoering plan “Waterfront Drachten” gestart.
- Nieuwe speel- en sportvoorzieningen gerealiseerd.
- Camperplekken gerealiseerd (haven Oudega, Parkhaven en centrum).
- “Oudega aan het water” gerealiseerd.
- Parkhaven gerealiseerd.

Recreatie

Recreatie is een groei sector. De potentie die Smallingerland heeft kan nog meer worden benut. Bijvoorbeeld door de aanleg van fietspaden en andere recreatieve voorzieningen.

Van belang is daarbij dat deze voorzieningen ook met name door de eigen inwoners worden gebruikt.

Dit geldt ook voor de aanleg van camperplekken en het faciliteren van locaties voor overnachtingen. Tevens zal het plan “Waterfront Drachten / Oostelijke Poort Friese Meren” verder moeten worden uitgewerkt om de aantrekkelijkheid van Smallingerland verder optimaal te vergroten.

Wat we willen:

- Goed onderwijs en sterke culturele basis.
- Meer ruimte voor initiatieven van onderop.
- Cofinanciering als uitgangspunt voor subsidie.

Hoe we dat doen:

- Ondersteunen waar het werkt.
- Onderwijs betrekken bij economische en maatschappelijke doelen.

Wat we al bereikt hebben:

- Investerings in scholen en bibliotheek.
- Steun voor culturele initiatieven met lokale wortels.
- Meer evenementen, zoals het Lichtfestival, Dreamskûtsje.

Cultuur is maatschappelijk van groot belang. Dit geldt zowel voor musea, bibliotheek en theater. Op dit moment worden veel culturele activiteiten verzorgd door gesubsidieerde instellingen. Er is minder aandacht voor de individuele kunstenaars. Dit geldt ook voor culturele ondernemers. Er dient meer ruimte te komen voor zowel kunstenaars als culturele ondernemers. Dit geldt ook voor verenigen die op cultureel terrein werkzaam zijn. Met betrekking tot gemeentelijke subsidieverstrekking stelt de VVD dat er dan aantoonbaar sprake moet zijn van cofinanciering.

Cultuur/ onderwijs

**Smallingerland
Lokaal Liberaal**

Wat we willen:

- Snelle en duidelijke hulp van de gemeente.
- Vragen beantwoord binnen de afgesproken termijn.

Hoe we dat doen:

- Heldere taal.
- Digitale dienstverlening verbeteren.

Wat we al bereikt hebben:

- Betere informatievoorziening via website en social media.
- Sneller een medewerker aan de telefoon of aan de balie.

Als inwoner en ondernemer wilt u snel en duidelijk geholpen worden. De gemeente dient met respect en op een heldere manier te communiceren. Vragen en verzoeken dienen binnen de gestelde termijn te worden beantwoord.

Communicatie/ dienstverlening

Wat we willen:

- Zorg op maat, dichtbij en zonder bureaucratie.
- Aandacht voor mantelzorgers.
- Focus op preventie.
- Huisvesting voor ouderen in dorpen en Drachten.

Hoe we dat doen:

- Versterken wijkteams.
- Aanpak vereenvoudigen en controleren op effectiviteit.

Wat we al bereikt hebben:

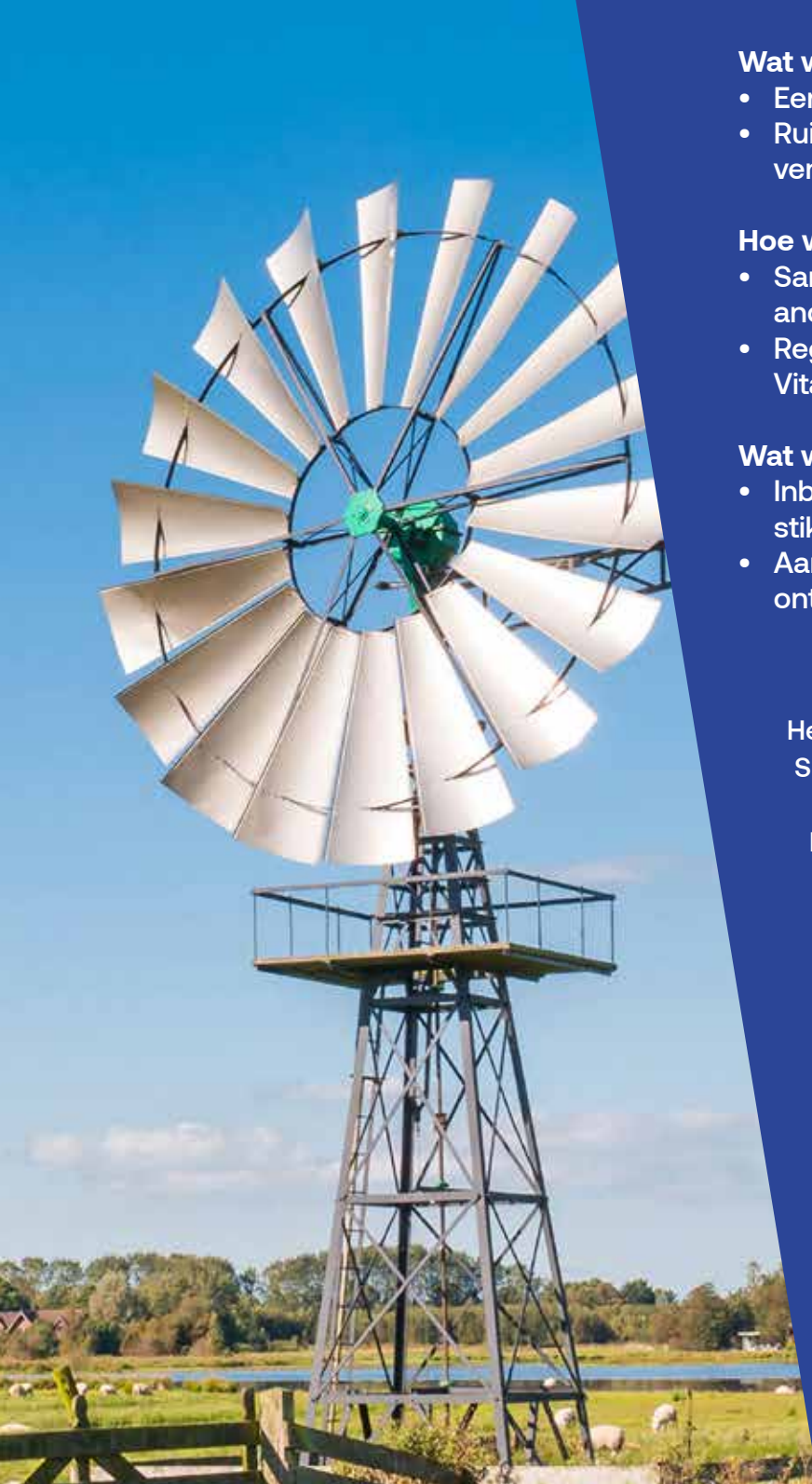
- Minder regeldruk in jeugdzorg.
- Steun voor mantelzorginitiatieven.

Zorg

Goede zorg voor degenen die het nodig hebben is belangrijk. Geen onnodige bureaucratie. Goede sturing op inhoud van de zorg en de financiën waarbij de tevredenheid van de betrokkenen essentieel is.

De VVD gaat voor inzet op preventie in plaats van (dure) oplossingen achteraf. Daarnaast wil de VVD aandacht schenken aan goede ondersteuning voor mantelzorgers.

Wat we willen:

- Een toekomst voor boeren in Smallerland.
- Ruimte voor biodiversiteit en nieuwe verdienmodellen.

Hoe we dat doen:

- Samenwerken met de agrarische sector en anderen.
- Regiodeal benutten en samen werken in kader Vitale Regio's.

Wat we al bereikt hebben:

- Inbreng geleverd bij planvorming veenweide en stikstof.
- Aandacht voor agrarisch gebruik en ontwikkeling landelijke gebied.

Het landelijk gebied is voor een belangrijk deel in Smallerland gevormd door de melkveehouderij.

De productie van voldoende voedsel stond voorop. De landbouw is in de loop van de jaren verandert. Daar zijn inmiddels nieuwe uitdagingen bij gekomen, zoals aandacht voor biodiversiteit en natuur inclusieve landbouw. In veengebieden speelt tevens de beperking van de oxidatie van het veen. Dit betekent dat er nieuwe verdienmodellen voor de landbouw ontwikkeld moeten worden.

Dit zal samen met alle betrokkenen vorm gegeven moeten worden. De regiodeal Zuid Oost Friesland kan als voorbeeld dienen voor de integrale benadering. Dit wordt voortgezet in samenwerking met het Rijk in Vitale Regio's.

Aantrekkelijk landelijk gebied

Wat willen we

- Sport mogelijk maken voor jong en oud
- Goede sportvoorzieningen en accommodaties
- Sportverenigingen ondersteunen

Hoe gaan we dat doen:

- Sportverenigingen betrekken bij uitwerken van beleid
- Financiële middelen beschikbaar stellen

Wat hebben we al bereikt

- Zwembad De nieuwe Welle gerealiseerd
- Tegemoetkoming van sportverenigingen bij verduurzaming en waterverbruik

Sport

Sport hoort centraal te staan in de Smallerlandse samenleving. Sportverenigingen hebben een sociale en bindende rol. Daarbij wordt samengewerkt met het onderwijs. Het vrijwilligerswerk staat onder druk. Dit geldt ook voor sportverenigingen.

Gezondheid en vitale inwoners zijn daarbij onmisbaar: sport draagt direct bij aan een gezonde leefstijl en een sterkere samenleving. Vitale sportverenigingen in stand houden is van groot belang. De sportbeoefening wordt mede bepaald door de kwaliteit van de accommodaties. Voor beide aspecten moet de gemeente aandacht hebben en waar noodzakelijk middelen beschikbaar stellen.

Wat willen we

- Een aantrekkelijk centrum met sterke ondernemers met een sterk ondernemersklimaat.
- Levendige haven als trekker voor bedrijvigheid
- Vitale bedrijventerreinen die ruimte bieden voor groei en innovatie.
- Lokale lasten voorspelbaar.
- Meer ruimte voor innovatie, groei en verduurzaming.
- Een gemeente die ondernemers ondersteunt.

Hoe gaan we dat doen

- Behouden van betaalbare parkeertarieven en vergunningen.
- Herinrichten en verduurzamen van bedrijventerreinen samen met ondernemers.
- De haven beter benutten als plek voor ondernemerschap
- Versnellen van vergunningverlening en minder bureaucratie.
- Investeren in bereikbaarheid, veiligheid en een schoon centrum
- Samenwerken met ondernemers en vastgoedeigenaren aan een bruisende binnenstad

Wat hebben we al bereikt

- Meer aandacht voor bereikbaarheid en parkeren in het centrum.
- Ondersteuning van ondernemers bij verduurzaming.
- Investerings in bedrijventerreinen en eerste stappen voor ontwikkeling van de haven.

Centrum ondernemers en bedrijven

Een levendig centrum en gezonde bedrijven zijn de motor van Smallerland. Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, voorzieningen en levendigheid in Smallerland. Maar zij hebben de afgelopen jaren te maken gehad met stijgende lasten, personeelstekorten en de nasleep van coronaschulden.

De VVD wil dat ondernemers de ruimte krijgen om te ondernemen. Daarom houden we de lokale lasten voorspelbaar en beperken we verhogingen.

Daarnaast willen we een aantrekkelijk centrum waar het prettig ondernemen én verblijven is. Dat vraagt om een goede bereikbaarheid, voldoende parkeergelegenheid en een veilig en schoon centrum.

De samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren moet sterker: sámen zorgen we voor een bruisende binnenstad waar inwoners en bezoekers graag komen.

Bedrijven buiten het centrum verdienen hetzelfde vertrouwen. Voor hen zetten we in op snelle vergunningverlening, minder bureaucratie en ruimte voor innovatie en verduurzaming. De gemeente moet een partner zijn die ondersteunt.

Wat willen we

- Betere bereikbaarheid van Smallingerland, zo wel per auto, fiets als openbaar vervoer.
- Een stevige lobby voor de Lelylijn met station Drachten als onmisbaar knooppunt.
- Toekomstbestendige ontsluiting van bedrijventerreinen en de haven.

Hoe gaan we dat doen

- Investeren in slimme verkeerslichten en veiliger kruispunten.
- Snelle en veilige fietsroutes tussen dorpen en Drachten.
- Samenwerken met provincie en rijk om de N381 te verbeteren.
- Hard blijven trekken aan de komst van de Lelylijn, mét station in Drachten.

Wat hebben we al bereikt

- Aanpak van meerdere verkeersknelpunten in Drachten en omliggende dorpen.
 - Extra investeringen in fietspaden en veilige oversteekplaatsen.
- Drachten stevig op de kaart gezet in de discussie over de Lelylijn.

Infrastructuur

De infrastructuur in Smallingerland ligt er over het algemeen goed bij. Wel zal er aan gewerkt moeten worden om dit ook zo te houden. Dit geldt voor zowel fietsverbindingen maar ook voor het openbaar vervoer. Met betrekking tot de plannen voor de aanleg van de Lelylijn stelt de VVD dat de gemeente hierin een actieve rol dient te spelen.

VVD Smallerland
Lokaal Liberaal